

2006'da yerli yatırımcı İMKB'de 758 milyon dolar kazandı, yabancılar ise 473 milyon dolar kaybetti

Yerli'nin borsa portföyü küçük ama kazancı büyük

● Jülide YİĞİTTÜRK
BORSA/FİNANS SERVİSİ

Geçtiğimiz yıl yerli yatırımcılar kazandı, yabancı yatırımcılar kaybetti. Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği'nin 2006 yılı sonu raporuna göre, yabancı yatırımcılar 2006 yılına 33,8 milyar dolarlık portföy değeri ile girdi, 1,7 milyar dolarlık daha yatırım yaptı ve yılı 35,1 milyar dolarlık portföy değeriyle bitirdi. Yıllık portföy değer düşüşü ise 473 milyon dolar olarak gerçekleşti. Rapora göre, yabancı yatırımcılar 2006 yılında 600 milyon dolar halka arzlar da, 1,14 milyar dolar ikincil piyasada olmak üzere toplam 1,74 milyar dolar alış yaptılar.

Yerli yatırımcılar ise 2006 yılında 758 milyon dolar kazanç elde ettiler. Yerlilerin 2005 yılı başında 16,5 milyar dolar olan portföy büyüklükleri, 2006 yılı sonunda 16,7 milyar dolara çıktı. Yıl içinde 603 milyon dolar tutarında halka arzlar da alım yapan yerli yatırımcılar, ikincil piyasada yabancıların tersine, 1,14 milyar dolar satış yaptıkla-

rı göze çarpıyor. Böylece net satışları 541 milyon dolar olan yerlilerin, portföy değer kazancı 758 milyon dolar oldu. Sene sonu kazançları ise yüzde 5 olarak hesaplandı.

Portföy büyüklüğü 2003'ten sonra arttı

Dolar bazında rakamlara bakıldığında, 1999-2002 döneminde yabancı yatırımcıların portföy büyüklüğü ve işlem hacimlerinin önemli ölçüde azaldığı gözleniyor. Fakat 2003 yılından itibaren trend hızla tersine dönmüş, 2004 ve 2005 yıllarında da büyüklükler katlanarak artmış. 2006 yılına gelindiğinde ise artış durmuş görünüyor. 2006 yılında yabancı yatırımcıların dolar bazında saklama bakiyeleri yüzde 4, işlem hacimleri yüzde 6 oranında arttı. Yabancılar 2006'da İMKB şirketlerinin halka açık kısmının yüzde 68'ine, işlem hacminin ise yüzde 19'una sahiptiler.

Net Sermaye giriş/cıkışları incelendiğinde ise son sekiz yılın yedisinde net hisse senedi alıcısı konumunda olan yabancılar,

Geliri karşılaştırmaları

	İMKB-100 getirisi (%)	Yabancı yatırımcıların getirisi (%)	Yerli yatırımcıların getirisi (%)
1999	239	224	267
2000	-50	-50	-42
2001	-32	-29	-25
2002	-34	-39	-20
2003	111	97	127
2004	40	42	38
2005	59	56	145
2006	-6	-1	5

Kaynak: İMKB, TSPAKB

son sekiz yılda hisse senetlerine yatırım yolu ile sağlanan sermaye girişleri 11,8 milyar dolar seviyesine ulaştılar.

Portföy Değeri Artış/Azalışlarına bakıldığında ise yabancı yatırımcıla-

rın 2000-2002 arasındaki üç yıllık dönemde toplam kayıplarının 12 milyar dolar olduğu izleniyor. 2003-2005 yılları arasındaki üç yılda ise yaşanan olumlu piyasa koşulları ile toplam 21 milyar dolar değer artış

kazancı elde etmişler ve geçmiş yıllardaki kayıplarını telafi etmişler. 2006 yılını ise küçük sayılabilecek bir değer düşüşü ile kapatmışlar.

Yerliler, hisse senedinden çıkıyor

Birliğin raporuna göre, yerli yatırımcıların gidecek hisse senetleri piyasasından çıktığı çarpıcı bir sonuç olarak ortaya çıkıyor. Son sekiz yılın altısında yerli yatırımcılar düzenli olarak hisse senedi portföylerini azaltmış durumdalar. En son 2002 yılında yerli yatırımcıların hisse senedi yatırımlarında artış olduğu gözlenirken, piyasa koşullarının iyileştiği, endeksin düzenli olarak yükseldiği bir dö-

nem olan 2002 yılı sonrasında yerli yatırımcılar düzenli olarak portföylerini küçültmüşler.

1999 yılından itibaren geçen sekiz yılın yedisinde yerli yatırımcıların getirisi düzenli olarak yabancı yatırımcıların üzerinde olmuş veya kayıpları göreceli olarak daha düşük kalmış. Sadece 2004 yılında durum tersine dönmüş ve yabancı yatırımcılar yerli yatırımcıların üzerinde bir getiri elde etmişler. 2006 yılında da yerli yatırımcılar yabancı yatırımcılardan fazla getiri sağlamaya devam etmişler.

Öte yandan, yabancı yatırımcıların 2001 yılında 10 aya yakın olan ortalama elde tutma süresi 2005'de 6,5 aya inmiş, 2006'da yeniden 9 ay civarına çıkmış.